

نگاهی به آیین عزاداری محرم در آستانه اشرفیه

ره نگار/یک فعال فرهنگی و رسانه ای با بیان اینکه بیشتر تکایا و هیئتهای عزاداری در استان گیلان سنتی و محلهای هستند گفت: آیین عزاداری در آستانه اشرفیه متفاوت تر از سایر سائر شهرهای گیلان برگزار می شود.

«علی پورحسن» در گفت وگو با خبرنگار [پایگاه اطلاع رسانی ره نگاران](#)؛ با اشاره به فرا رسیدن ماه محرم در نگاهی به باورها و آیینهای عاشورایی در گیلان بیشتر تکایا و هیئتهای عزاداری در این استان را سنتی و محلهای دانست و افزود: مثلا در آستانه اشرفیه یک نوحه خاص و سبک خاص در اجرا دارند که باید همان نوحه با همان سبک خاص خودش خوانده شود و مردم بیشتر می روند که فقط آن نوحه ها را بشنوند و گریه کنند.

این فعال رسانه ای و کارشناس مسائل فرهنگی با تاکید بر اینکه «استاد فخر موسوی» اولین کسی بود که در نوحه خوانی، نوآوری و ساختارشکنی کرد گفت: آستانه های به شدت سنتی هستند و هنوز هم دیده میشود که هر کدام از روزهای دهه اول محرم تا روز عاشورا برای خودش نامگذاری و نوحه خاصی دارد، مثلا یک روز که روز «حر» است باید نوحه «باخبر مردمان حر ریاحی رسید...» خوانده شود و یا در شب تاسوعا باید نوحه وداع حضرت زینب(س) «ای زینب غم پرورم الوداع الوداع، ای یادگار مادرم الوداع الوداع» گفته شود.

پورحسن تصریح کرد: از گذشته یک روز قبل از محرم علم بندی در روستای «آقا پرنور» یکی از روستاهای آستانه انجام میشد و تا چهارم و پنجم محرم این مراسم در روستاهای های دیگر ادامه داشت.

وی اظهار کرد: مراسم علم بندی در همه روستاها و امامزاده ها همراه با نهار و پذیرای از عزاداران سیدالشهدا انجام میگیرد، مثلا یکروز می گفتند روستای «کماچال» علم بندی است و مردم از جاهای دیگر می رفتند آنجا و در خانه های اهالی آن روستا مهمان میشدند، صاحبخانه ها هر کدام به اقتضای شرایطشان 15-20 نفر بیشتر یا کمتر سوگواران را به خانه های خود دعوت میکنند و به آنها اطعام میدهند.

وی اضافه کرد: از چهارم و پنجم محرم در آستانه «محله گردی» می

کنند، برای مثال هیئت آل محمد(ص) و هیئت ابولفضل(ع) که برای محله «آقا سید محمد» هستند می‌رود، سمت «حسین آباد» و از آنطرف برمی‌گردند، می‌آیند به سمت حرم سید جلال‌الدین اشرف و در نهایت به سمت هیئت خودشان می‌روند.

پورحسن گفت: مراسم آتش زدن خیمه‌ها نیز از جمله کارهای سنتی است که عزاداران طی نذری که می‌کنند یا جز یاران اباعبدالله و یا جز یاران سپاه عمر سعد خیمه‌ها را به آتش می‌کشند و احساس می‌کنند اگر یکبار اینکار را در محرم انجام ندهند محرم برایشان محرم نشده و گویی امسال نتوانستند آنطور که باید و شاید عزاداری کنند.

وی در ادامه به سبک «سینه زدن» و «زنجیر زنی» آستانه‌ای‌ها در محرم اشاره و آنرا در نوع خود متفاوت با آنچه که در شهرها و شاید کشور انجام می‌شود دانست و گفت: آستانه‌ای‌ها برای زنجیر زدن گام دو ضرب می‌گیرند و زنجیر را کند می‌زنند.

پورحسن تصریح کرد: در این سبک زنجیرزنی، ابتدا عزادار یک گام بلند بر می‌دارد، زنجیر را جلو برده، بر می‌گردد روی شانه و دوباره با یک گام رو به جلو دوباره زنجیر را روی شانه دیگر می‌زند.

وی با تاکید بر اینکه زنجیری که آستانه‌ای‌ها استفاده می‌کنند، خیلی بزرگ است، اذعان کرد: زنجیر آستانه‌ای‌ها تقریباً چهار پنج برابر زنجیرهای معمولی است که دیگر دستجات عزاداری استفاده می‌کنند.

پورحسن همچنین با بیان اینکه در سینه زنی نیز آستانه‌ای‌ها ابتدا دست‌ها را به پشت می‌برند و بعد کاملاً به سمت آسمان بلند می‌کنند و در نهایت یک ضرب بر سینه می‌زنند اظهار کرد: همین حرکات منظم و خیلی کند تا پایان سینه زنی انجام می‌شود.